

CZU: 821.133.1`255.4:82-31

LES AMBIGUÏTÉS LEXICALES DANS LA TRADUCTION DU ROMAN *ET SI C'ÉTAIT VRAI* DE MARC LEVY

Angela GRĂDINARU

Université d'État de Moldova

L'objectif principal de cette recherche est de relever le rôle des ambiguïtés dans la traduction. L'identité formelle des homonymes et la quasi-identité formelle des paronymes peuvent générer plus d'interprétations. Ce phénomène met en évidence la corrélation entre le plan des formes et le plan des significations. Le locuteur doit choisir le mot en fonction du contexte. Toute forme à laquelle on peut associer plusieurs significations est virtuellement ambiguë, et certains homonymes et paronymes conservent leur ambiguïté même dans le contexte. L'ambiguïté interlinguistique est conditionnée par les normes subjectives de l'imaginaire linguistique, qui se manifestent par l'association de deux homonymes ou paronymes interlinguaux, et par la formation d'alliances homonymiques et paronymiques au niveau interlinguistique. Un aspect caractéristique de l'ambiguïté est celui de l'alternative dans la langue, qui vise à mettre l'émetteur et le récepteur dans la situation de choisir. Nous nous sommes également proposé d'analyser ce phénomène à partir d'une expérience avec les étudiants. Par conséquent, dans la présente étude, nous avons essayé de démontrer que la manipulation d'un mot est un art plutôt difficile qui nécessite une formation tout au long de la vie. La nécessité d'une telle culture doit être ressentie par chaque locuteur, s'il veut être compris avec précision dans n'importe quelle situation de communication et par n'importe quel interlocuteur.

Mots-clés: *ambiguïté lexicale, ambiguïté sémantique, contexte, faux amis du traducteur, émetteur, homonyme, paronyme, polysémie, récepteur, traduction.*

AMBIGUITĂȚILE LEXICALE ÎN TRADUCEREA ROMANULUI *ET SI C'ÉTAIT VRAI* DE MARC LEVY

Obiectivul principal al acestui studiu constă în a aborda rolul ambiguităților în traducere. Identitatea și cvasiidentitatea formală a termenilor omonimi și paronimi poate genera mai multe interpretări. Acest fenomen reliefează coraportul dintre planul formelor și planul sensurilor. Locutorul este pus în situația de a alege cuvântul potrivit contextului. Orice formă căreia i se pot asocia mai multe semnificații este virtual ambiguă, iar unele omonime și paronime își păstrează ambiguitatea chiar și în context. Ambiguitatea interlinguală este condiționată de normele subiective ale Imaginarului Lingvistic ce se manifestă prin asocierea a două omonime sau paronime interlinguale și prin formarea alianțelor omonimice și paronimice la nivel interlingual. Cunoașterea conținutului semantic al fiecărui cuvânt din întregul sistem lexical al limbii, utilizarea lui în deplină corespundere cu noțiunea dată constituie condiția primordială pentru exprimarea precisă a ideilor în actul comunicării concrete. Un cuvânt folosit inadecvat conform sensului pe care-l exprimă poate duce la o gravă denaturare a ideii exprimate. Un aspect caracteristic ambiguității este acel al alternativei în limbă, ce are ca scop de a-l pune pe emițător și receptor în situația de a alege. În multe cazuri, problema alegerii nu se pune în fața locutorului, deoarece contextul lingvistic selectează din semnificațiile formelor identice sau cvasiidentice sensul potrivit contextului. Fie că e vorba de omonimie, paronimie sau polisemie, fie că e vorba de o unitate lexicală sau o structură sintactică, orice formă căreia i se pot asocia mai multe semnificații este virtual ambiguă și poate fi examinată izolat, în afară de orice context de utilizare. De asemenea, ne-am propus să analizăm acest fenomen în baza unui experiment realizat cu studenții. Prin urmare, în prezentul studiu am încercat să demonstrăm că mânăuirea unui cuvânt este o artă destul de dificilă care presupune o perfecționare pe parcursul întregii vieți. Necesitatea unei astfel de cultivări trebuie să o simtă fiecare vorbitor, dacă vrea să fie înțeles cu precizie în orice situație comunicativă și de către orice interlocutor.

Cuvinte-cheie: *ambiguitate lexicală, ambiguitate semantică, context, falși prieteni ai traducătorului, emițător, omonim, paronim, polisemie, receptor, traducere.*

THE LEXICAL AMBIGUITIES IN THE TRANSLATION OF THE NOVEL *AND IF THAT WAS TRUE* BY MARC LEVY

The main aim of this study is to address the role of ambiguity in translation. The formal identity and quasi-identity of homonymous and paronymous terms may generate more interpretations. This phenomenon highlights the relation between form and meaning. The speaker has to choose the word according to the context. Any form that can be associated with several meanings is virtually ambiguous, and some homonyms and paronyms retain their ambiguity even within a specific context. The interlingual ambiguity is conditioned by the subjective norms of the Linguistic Imaginary which is expressed through the association of two interlingual homonyms or paronyms and through the formation of homonymic and paronymic alliances at the interlingual level. An aspect of ambiguity is the alternative in language, which aims at

creating a situation where the sender and receiver have to choose. We have also set out to analyze this phenomenon based on an experiment with the students. Therefore, in the present study we have attempted to prove that the usage of a word is a rather difficult art that involves a lifelong improvement. The need of such cultivation should be felt by every speaker if they want to be understood with precision in any communicative situation and by any interlocutor.

Keywords: *lexical ambiguity, semantic ambiguity, context, false friends, sender, homonym, paronym, polysemy, receiver, translation.*

Prezentat la 10.11.2017

*în cadrul Colocviului Internațional **Traducere și Mondializare***

Publicat: decembrie 2017